24/08/2020

Τίμησαν τον Άγιο Κοσμά τον Αιτωλό στον τόπο του μαρτυρίου του

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Αλβανίας

Με μικρότερη συμμετοχή πιστών σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια τιμήθηκε φέτος η μνήμη του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού στην ιστορική ομώνυμη Ιερά Μονή (εκεί βρίσκεται ο τάφος του) στο Κολικόντασι της κεντρικής Αλβανίας, όπου ο Άγιος και Φωτιστής του σκλαβωμένου Γένους βρήκε μαρτυρικό θάνατο από τους Τούρκους το 1779.

Το απόγευμα της 23ης Αυγούστου ο Σεβ. Μητροπολίτης Απολλωνίας και Φίερ χοροστάτησε στην ακολουθία του Εσπερινού που τελέστηκε υπαίθρια στο χωριό Μουτσαλί σε σημείο όπου σύμφωνα με την παράδοση κήρυξε ο Άγιος και στο σημείο αυτό βρίσκεται τοποθετημένος ένας τεράστιος σταυρός.

Της Δισαρχιερατικής Θείας Λειτουργίας που τελέστηκε προεξήρχε ο Σεβ. Μητροπολίτης Απολλωνίας και Φίερ κ. Νικόλαος, συλλειτουργούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Αμαντίας κ. Ναθαναήλ και κληρικών της περιοχής.

Από τις πρώτες πρωινές ώρες πιστοί προσήλθαν για να τιμήσουν τον Άγιο από περιοχές ολόκληρης της Αλβανίας, καθώς το συγκεκριμένο μοναστήρι αποτελεί μεγάλο προσκύνημα για τους Ορθοδόξους Αλβανούς και όχι μόνο.

Οι ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν φέτος εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού περιόρισαν τον αριθμό τον προσκυνητών σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, όπου πλήθος πιστών προσερχόταν και από πολλά μέρη της Ελλάδος.

Τον θείο Λόγο κήρυξε ο π. Κοσμάς Πρίφτι ο οποίος αναφέρθηκε εκτενώς στο βίο και το μαρτύριο του Αγίου και τη σχέση που αυτός έχει με τη μαρτυρική Εκκλησία της Αλβανίας.
Πριν την απόλυση της Θείας Λειτουργίας ευλογήθηκαν από τον Μητροπολίτη

Απολλωνίας κ. Νικόλαο τα κόλλυβα του Αγίου, ενώ στη συνέχεια ακολούθησε ιερά λιτανεία του σταυρού του Αγίου, της Ιεράς εικόνας του και των ιερών λειψάνων του πέριξ της Μονής με τη συμμετοχή κλήρου και πιστών.

ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ

Η Ιερά Μονή του Αγίου Κοσμά βρίσκεται βόρεια της Απολλωνίας, στην ανατολική όχθη του Αψου ποταμού, κοντά στο χωριό Κολικόντασι της Μεγάλης Μουζακιάς. Απέχει ένα τέταρτο από την πόλη Φίερι. Χτίστηκε μεταξύ Αυγούστου 1813 και Ιουνίου 1814 από τον Αλή Πασά τον Τεπελενλή, όταν αυτός περιέλαβε στο πασαλίκι του το Μπεράτι και την περιοχή του. Ό Αλή, μπαίνοντας στο Μπεράτι, θυμήθηκε τον Πατρο—Κοσμά και κάλεσε τον Μητροπολίτη Βελεγράδων Ίωάσαφ, Β’, τον οποίον πρόσταξε να κόμη την ανακομιδήν του αγίου και να κτισθή και μοναστήριον έπ’ ονόματι του αγίου τιμώμενον, επειδή τον γνώρισε ως αληθή άνθρωπο του Θεού».

Στο εξωτερικό της κόγχης του Ιερού γίνεται αναφορά στον Αλή Πασά:

»ΑΝΗΓΕΡΘΗ ΕΚ ΒΑΘΡΩΝ/ Ο ΘΕΙΟΣ ΚΑΙ ΙΕΡΟΣ ΟΥ/ΤΌΣ ΝΑΟΣ ΔΙΑ ΠΡΟΣΤΑ/ΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΥΨΗΛΟΤΑΤΟΥ ΒΕΖΥΡ / ΑΛΗ ΠΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΕΠΕΛΕ/ΝΗ».

Το καθολικό της Μονής είναι ρυθμού βυζαντινού σταυροειδούς. Ό τρούλος είναι οκταγωνικός με κωνική κεραμόσκεπη στέγη και τέσσερα μονόλοβα παράθυρα. στη δυτική πλευρά υπάρχει δίλοβο κωδωνοστάσιο με ρωμαϊκό γλυπτό στο κέντρο. Το τέμπλο είναι ξυλόγλυπτο, έργο του ΙΘ’ αι.

Το καθολικό της Μονής ανακαινίστηκε μετά την ανασύσταση της Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου της Εκκλησίας της Αλβανίας με πρωτοβουλία του Αρχιεπισκόπου κ.κ. Αναστασίου.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

Τα λείψανα του αγίου φυλάσσονται στην Αρχιεπισκοπή στα Τίρανα για λόγους ασφαλείας. Είναι τοποθετημένα σε μια απλή ξύλινη λάρνακα. Από το σκελετό των λειψάνων λείπουν: Ή κάρα, πού κλάπηκε το 1917 από αυστροουγγαρούς και πιθανόν βρίσκεται σήμερα σε μουσείο της Βιέννης. Ή κάτω γνάθος, πού βρίσκεται στην Ιερά Μονή αγίου Νικολάου Άνδρου.- Η. κερκίς της δεξιάς χειρός, πού βρίσκεται στον Ιερό Ναό αγίου Κοσμά Κονίτσης. Επίσης μικρά τεμάχια από τα δάκτυλα χειρών και ποδιών του αγίου βρίσκονται σε διάφορα μέρη, όπως στα Γιάννινα, την Ιερά Μονή Δουσίκου και άλλου. Τεμάχιο λειψάνου του αγίου Κοσμά δώρισε πρόσφατα ό Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας Αναστάσιος στην Εκκλησία της Ελλάδος, κατά. την επίσημη επίσκεψη του σ’ αυτήν. Το Ιερό λείψανο έχει

αποθησαυριστή στο Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών. Επίσης τμήμα λειψάνου, δόθηκε στη Ιερά Μονή αγίου Κοσμά Αιτωλοακαρνανίας.

ΠΩΣ Η ΜΟΝΗ ΓΛΙΤΩΣΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΘΕΪΣΤΙΚΗ ΜΑΝΙΑ

Για το πώς σώθηκε ή Μονή του αγίου Κοσμά από την καταστρεπτική μανία του αθεϊστικού καθεστώτος του Εμβέρ Χότζα, ό Χρήστος Μητρός από την πόλη Φίερι της Αλβανίας απεκάλυψε τα εξής:

«Όταν το 1968 με νόμο του αλβανικού κράτους απαγορεύθηκε κάθε θρησκευτική εκδήλωση, ήρθε διαταγή από τα Τίρανα να γκρεμισθούν οι Εκκλησίες και να εξαφανισθούν οι σταυροί από τους χριστιανικούς τάφους. Ό αστυνομικός διοικητής του Φίερι πήρε μαζί του το αρμόδιο συνεργείο και πήγαν στο Μοναστήρι, προκειμένου να το εξαφανίσουν. Γνωρίζοντας την ευλάβεια των Ελλήνων στον άγιο Κοσμά έδωσε εντολή να ξεκινήσει το έργο της κατεδαφίσεως από τον τάφο του αγίου. Όταν οι εργάτες έδωσαν το πρώτο χτύπημα στο Ιερό μνημείο, τότε μια δυνατή βοή έσπασε την ησυχία του χώρου και μια δυνατή φωτιά ξεπήδησε μέσα από τον τάφο του αγίου. Έντρομοι οι παριστάμενοι ετράπησαν σε φυγή και δεν επανήλθαν παρά τις απειλές των Τιράνων και παρά την καθησυχαστική δήλωση του καθεστώτος ότι δήθεν, εξερράγη ξεχασμένη από τον Β’ Παγκόσμιο πόλεμο βόμβα. Έτσι δεν βεβηλώθηκε ό τάφος του αγίου Κοσμά και τα χαριτόβρυτα λείψανα του παρέμειναν εκει βάλσαμο στις πληγές των χριστιανών και ελπίδα πώς «θάρθη το ποθούμενον»

(Άρχιμ. Τιμοθέου Ηλιακή, Παρακλητικός Κανών... Κοσμά του Αιτωλού, Νέα Φιλαδέλφεια 1997, σ. 61).

Παρακολουθήστε το σχετικό βίντεο από την Νεολαία Βορειοηπειρωτών:

Δείτε τις σχετικές φωτογραφίες: